

Sjöbo kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Emanuelskolan i Sjöbo kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Sjöbo kommun att vid vite av 500 000 kronor senast den **16 september 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet gäller omedelbart. Skolinspektionen vill påminna om att huvudmannen enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Även om huvudmannen ges viss tid att rätta till brister har huvudmannen det fulla ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med författningarna. Skolinspektionen förutsätter därför att huvudmannen och rektorn snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Om Sjöbo kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Sjöbo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns allvarliga brister inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling. Utredningen visar att alla elever på skolan inte är tillförsäkrade en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Vad gäller övriga områden som Skolinspektionen har granskat har det inte framkommit något annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav.

Föreläggande vid vite

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens arbete med att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att inte alla elever, trots vidtagna åtgärder, tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Rättslig reglering

Det framgår av skollagen att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Alla elever tillförsäkras inte en skolmiljö som präglas av studiero

Elever i de lägre årskurserna uppger att de får använda hörselkåpor och ibland arbeta i andra rum för att få studiero. Eleverna upplever att de inte hinner med allt de ska lära sig eftersom det går bort mycket lektionstid på grund av att elever pratar och stör undervisningen. Vissa elever i årskurs 2 och 3 berättar att det har varit pratigt hela läsåret och en del elever uppger att det har varit pratigt sedan de gick i förskoleklass och årskurs 1. Några elever uppger också att det har blivit värre nu än förra läsåret. Elever i årskurs 4 och 5 ger exempel på elever som springer runt i klassrummet, skriker, skrattar när någon svarar fel, slår andra elever, kastar saker, lämnar klassrummet och bankar på dörrar och fönster. Eleverna uppger att det är ett fåtal elever som gör att det blir oroligt och att det har varit stökigt nästan hela deras skolgång. Någon elev uppger att i förskoleklass till årskurs 2 var det lugnare. Eleverna berättar att skifte av lärare i de olika ämnena bidrar till att det är oroligt på vissa lektioner och att det beror på vilken lärare de har om det är studiero eller inte på lektionen.

Elever i de högre årskurserna uppger att det är stökigt på vissa lektioner och att varje vecka får elever lämna klassrummet för att de t.ex. skriker, springer runt, tittar på Youtube eller kastar saker under lektionstid. Elever i årskurs 6 och 7 uppger att det blev värre i årskurs 5 och att det fortfarande är stökigt men att lärarna gör mycket mer nu för att det ska vara ordning i klassrummet. Elever i årskurs 8 och 9 uppger att det har varit oroligt på lektionerna sedan de gick i årskurs 5 och 6. Eleverna berättar att de tycker det är svårt att koncentrera sig på lektionerna och får därför arbeta mer hemma för att hinna med det de ska göra i skolan. Intervjuade elever i de högre årskurserna säger att det varierar i vilken grad lärare upprätthåller ordningen. De ger exempel på några lärare som ställer krav och har struktur på lektionerna och säger till när det är pratigt och andra exempel på lärare som inte kan upprätthålla studiero.

Lärare uppger att det förekommer mycket prat och elever som stör på lektioner. Vidare uppger de att de måste avlägsna vissa elever från lektioner för att de elever som vill lära sig ska kunna få arbetsro. Lärare som undervisar i de lägre årskurserna uppger att det tillsätts resurspersoner, men att det i vissa klasser är så oroligt att resursen är mer vakt än stöd i klassrummet. Lärarna berättar också att under ett antal lektionspass i

veckan är resurspersonen inte med och stöttar i klassrummet utan är i ett grupprum för att se till att elever som stör lektioner är lugna. Lärarna uppger att avsaknad av studiero har pågått sedan förskoleklass för de elever som idag går i årskurs 4 och 5. Vidare uppger lärare att elever i en klass påverkas av att de inte har haft någon mentor under läsåret utan att biträdande rektor går in som mentor och att det sker många lärarbyten. Lärarna berättar också att oron i undervisningen också beror på att det finns elever som inte mår bra men att de försöker motivera eleverna. Lärare uppger att de följer konsekvenstrappan men att de ibland får bryta direkt och visa ut en elev och att det inte alltid hjälper att visa ut elever. Några lärare uppger att de anser att skolledningen inte gör något för att förbättra situationen medan andra lärare anser att den arbetar för att det ska bli studiero på skolan.

Elevhälsan uppger att studieron ser olika ut i olika klasser, att det finns klasser med fantastisk studiero men att studieron i vissa årskurser är dålig överlag. De uppger också att de genomför insatser både på individ- klass- och skolnivå. Bland annat genomför de elev- och gruppsamtal, handleder lärare och genomför klassrumsobservationer.

Biträdande rektorer uppger att det varierar mellan olika klasser om det är studiero samt att avsaknad av struktur och regler bidrar till att det är oroligt på vissa lektioner. Tillförordnad rektor säger att det finns ett arbete kvar att göra vad gäller studiero och att en omorganisation av verksamheten för att skapa arbetsro på mellanstadiet har påbörjats samt att detta arbete måste intensifieras omedelbart.

Alla elever tillförsäkras inte en skolmiljö som präglas av trygghet

Elever i de lägre årskurserna uppger att det ofta är slagsmål på skolan. Elever berättar att även om lärare är ute på rasterna och säger till elever som slåss så hjälper det inte. Eleverna ger också exempel på när de själva får hålla isär elever som bråkar eftersom det inte finns någon lärare i närheten. Någon elev berättar att det finns en rädsla att bli indragen i bråk som inte angår en och att de därför avstår från att ingripa eller berätta för någon vuxen. Elever berättar att det ofta är bråk vid idrottssalen och att elever kastar kastanjer/bollar på andra elever. De yngre eleverna berättar att elevernas trygghet kartläggs och de nämner toaletten på idrotten, basketplanen, gungorna och skogen som otrygga platser. Någon elev berättar att lärarna känner till att det är mycket bråk och slagsmål vid de nya gungorna men istället för att rastvakta vid gungorna uppmanar lärarna eleverna att inte vara vid gungorna för att undvika konflikter. Gungorna är ju där för att vi ska gunga, säger eleven. Flertalet elever i de högre årskurserna säger att de är trygga men de säger också att de inte tror att alla elever är trygga på skolan.

Representanter för elevhälsan uppger att de via trygghetsvandringar får kännedom om vilka platser eleverna känner sig otrygga på och att skolan har ett rastvaktssystem för elever från F-klass till åk 9.

Lärare i de yngre årskurserna bekräftar elevernas uppgifter om otrygghet i F-5. De säger också att det finns lärare som mår dåligt och att vissa lärare är hemma och att andra har sagt upp sig på grund av situationen i F-5. Lärare berättar att de under minst

ett års tid inte har hunnit arbeta förebyggande med tryggheten utan mest har arbetat åtgärdande. De säger vidare att det tidigare fanns ett starkt förebyggande trygghetsarbete som var kommungemensamt men att det lades ner genom ett politiskt beslut, att alla skolenheter skulle arbeta enskilt därefter, men att de på Emanuelskolan inte har haft något förebyggande arbete. De säger vidare att de gemensamma regler som har beslutats om inte följs av alla lärare, men att det har blivit större samsyn sedan skolan omorganiserades. Lärare i de äldre årskurserna uppger att det är en trygg miljö för eleverna i 6-9 men inte för eleverna i F-5.

Biträdande rektorer uppger att det finns en variation avseende om eleverna känner sig trygga på skolan. Tillförordnad rektor uppger att hennes bild är att Emanuelskolan är otrygg i mellanstadiet eftersom det där saknas personal och eleverna är otrygga, på högstadiet är eleverna mer trygga och på lågstadiet finns det möjlighet att skapa grunden för trygghet och studiero. Tillförordnad rektor säger också att det finns ett arbete att göra för att förbättra tryggheten på skolan.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Emanuelskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Sjöbo kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att åtgärda bristerna.

Utredningen visar att det finns brister i skolans arbete med trygghet och studiero. Dessa brister försvårar elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen och att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Vad gäller bristen avseende studiero säger både elever och lärare att det har varit problem med studieron under flera år. Enligt lärare har problem med trygghet funnits på skolan under minst ett år. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna gällande trygghet och studiero som allvarliga, varför föreläggandet ska förenas med vite.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Sjöbo kommun uppfyller författningarnas krav inom följande områden.

Undervisning och lärande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Bedömning och betygssättning

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Styrning och utveckling av verksamheten

På Skolinspektionens vägnar

X Björn Persson

Avdelningschef
Signerat av: Björn Persson

X Ingrid Jacobsson

Föredragande
Signerat av: Ingrid Jacobsson

I handläggningen av ärendet har även Cecilia Kjellman, Charlotta Nord, Maria Nyman, och Staffan Opitz medverkat.

Hur man överklagar, se bilaga 2

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Emanuelskolan

Bilaga 2: Överklagandehänvisning

Fakta om Emanuelskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Sjöbo kommun under hösten 2018. Emanuelskolan besöktes av Skolinspektionen den 13 -15 november 2018 och den 23 november 2018.

Emanuelskolan är belägen i Sjöbo kommun. Skolan har förskoleklass, grundskolan årskurs 1–9 och fritidsverksamhet. Vid Skolinspektionens besök fanns totalt 475 elever, varav 45 elever går i förskoleklass. Skolan organiseras i arbetslag utifrån årskurser. Vid tillsynstillfället består skolledningen av en tillförordnad rektor och två biträdande rektorer.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Skolverkets statistik över de nationella ämnesproven för årskurs 3 läsåret 2017/2018 visar att andelen elever på Emanuelskolan som nått kravnivån för delproven i matematik är mellan 62,3 och 91,9 procent. I svenska är andelen elever som nått kravnivån för de olika delproven mellan 82 och 100 procent. Skolans redovisning av andelen elever som har nått de nationella målen/kunskapskraven i årskurs 3 år 2017 visar att 94 procent av flickorna och 79 procent av pojkarna klarade målen i svenska, 86 procent av flickorna och 89 procent av pojkarna i matematik. Motsvarande andel för år 2016 är 100 procent av flickorna och 74 procent av pojkarna i svenska och 100 procent av flickorna och 89 procent av pojkarna i matematik.

Årskurs 6

Skolverkets betygsstatistik för årskurs 6 läsåret 2017/2018 visar att 66,7 procent av eleverna uppnådde betygen A-E i samtliga ämnen. Högst genomsnittlig betygspoäng läsåret 2017/2018 finns i ämnena bild och musik 14,2 poäng. Lägst poäng finns i ämnena matematik och hem- och konsumentkunskap 9,7 poäng. För årskurs 6 visar Skolverkets statistik över de nationella ämnesproven läsåret 2017/18 att den genomsnittliga provbetygs-poängen för ämnet engelska är 13 poäng. I ämnet matematik är den genomsnittliga provbetygs-poängen 7,5 poäng och i svenska är den genomsnittliga provbetygs-poängen 10,2. Motsvarande provbetygs-poäng för riket är 14,9 i engelska, 12,3 i matematik och 13,6 i svenska.

Nationell statistik visar att läsåret 2017/2018 var andelen elever årskurs 6 med högre terminsbetyg jämfört med provbetyget i svenska 27,3 procent, i matematik 40 procent och i engelska 3,1 procent. Andelen elever med lägre terminsbetyg jämfört med provbetyget i engelska var 31,3 procent.

Årskurs 9

Det genomsnittliga meritvärdet för läsåret 2017/18 (17 ämnen) är 237,5 poäng. Motsvarande siffra för läsåret 2016/2017 är 231,1 poäng. Andelen elever som uppnått

kunskapskraven i alla ämnen för läsåret 2017/18 är 83,3 procent. Andelen flickor som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen läsåret 2017/18 är 92 procent och andelen pojkar som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen är 75,9 procent. Andelen behöriga elever till yrkesprogram för läsåret 2017/18 är 85,2 procent. Högst betygspoäng läsåret 2017/18 är i ämnet hem- och konsumentkunskap 16,4 poäng och lägst i ämnet matematik 12,6 poäng.

Andelen elever år 2017/18 med lägre terminsbetyg jämfört med provbetyget är för engelska 29,4 procent och för svenska 2 procent. Andelen elever med högre terminsbetyg jämfört med provbetyget är för engelska 9,8 procent, matematik 73,6 procent (läsåret 2016/2017) och svenska 64,7 procent.

Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 LUND..

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.